

OBSAH

ÚVOD	9
1. CHARAKTERISTIKA DROGOVÉ SCÉNY A DROGOVÉ KRIMINALITY V EVROPĚ	11
2. SOUČASNÁ SITUACE V OBLASTI ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK A STAV DROGOVÉ KRIMINALITY V ČESKÉ REPUBLICE	21
2.1 Obecná charakteristika v oblasti drog	21
2.2 Současný stav drogové kriminality v České republice	24
2.3 Regionální specifika obchodu s omamnými a psychotropními látkami v České republice	32
2.4 Národní protidrogová centrála	41
3. DROGY, JEJICH CHARAKTERISTIKA A VÝSKYT	53
3.1 Rostlinné drogy	53
3.1.1 Betel	53
3.1.2 Durman	54
3.1.3 Kata jedlá	55
3.1.4 Kawa Kawa	57
3.1.5 Koka	58
3.1.6 Konopí	60
3.1.7 Muchomůrka červená	61
3.1.8 Peyotl	62
3.1.9 Psilocibinové houby	63
3.1.10 Mandragora	65
3.1.11 Mák setý	66
3.1.12 Banisteriopsis caapi	68
3.1.13 Šalvěj divotvorná – Salvia divinorum	69
3.2 Syntetické drogy, léčiva, nootropní látky	70
3.2.1 Psychostimulační látky	70
3.2.2 Halucinogenní látky	71
3.2.3 Analgetika a narkotika	72
3.2.4 Těkavé látky („inhalační drogy“)	73
3.4 Nootropní látky	77
3.5 Léčiva	79
4. LEGALIZOVANÉ NÁVYKOVÉ LÁTKY	85
4.1 Alkohol a tabák jako návykové látky	85
4.2 Rizikové užívání alkoholu	86
4.2.1 Akutní intoxikace alkoholem	87
4.2.2 Dlouhodobé, pravidelné požívání alkoholu	90
4.3 Fenomenologie delikvence páchané v souvislosti s alkoholem	91
4.3.1 Alkohol v dopravě	93

4.4 Etiologie požívání legálních návykových látek	95
4.5 Protialkoholní a protikuřácká politika	97
4.6 Kontrola legálních návykových látek	100
4.6.1 Preventivní opatření	101
5. ZÁKLADNÍ POZNATKY O DOPINGU	107
5.1 Doping, prostředky, metody, cíle	107
5.2 Dopingové látky	109
5.3 Metody dopingů	111
5.4 Právní úprava dopingové problematiky	111
6. IDENTIFIKACE OMAMNÝCH A PSYCHOTROPNÍCH LÁTEK	117
6.1 Identifikace OPL v zadržovaných zásilkách	117
6.1.1 Úvod do problematiky identifikace OPL v zadržovaných zásilkách	117
6.1.2 Současné prostředky orientační identifikace OPL	119
6.1.3 Obecné zásady pro orientační identifikaci OPL	121
6.1.4 Použití služebních psů při identifikaci OPL	122
6.1.5 Prostředky stopové detekce OPL	123
6.1.6 Laboratorní zkoumání zajištěných OPL	126
6.2 Identifikace OPL v biologickém materiálu	126
6.2.1 Cesty vstupu látek do organismu a jejich interakce	127
6.2.2 Stanovení látky v biologickém materiálu	129
7. SOMATICKÉ A PSYCHICKÉ NÁSLEDKY ZÁVISLOSTI	139
7.1 Drogová závislost kanabisového typu	139
7.2 Drogová závislost na látkách s centrálně stimulačním účinkem	141
7.2.1 Cocain (kokain)	142
7.2.2 Crack kokain (krek)	144
7.2.3 Amfetaminy	146
7.2.4 Metamfetamin (pervitin, perník)	146
7.2.5 M D M A (ecstasy) extáze	148
7.3 Drogová závislost opiátového typu	149
7.3.1 Opiáty	149
7.3.1.1 Heroin	149
7.4 Drogová závislost halucinogenového typu	150
7.4.1 Halucinogeny	150
7.4.2 LSD	151
7.4.3 Psilocin a Psilocybin	152
7.4.4 Atropin, Skopolamin, Hyoscyamin	152
7.5 Drogová závislost solvenciového typu	153
7.6 Důsledky pro rodinu a pro společnost	154
7.6.1 Důsledky pro rodinu	154
7.6.1.1 Časté problémy v rodinách se závislým	154
7.6.1.1.1 Jednostranná (unilaterální) terapie	154
7.6.1.1.2 Pseudoindividuace	155
7.6.1.1.3 Umožňování	155
7.6.1.1.4 Triangulace (vytváření trojúhelníků)	155
7.6.1.1.5 Rozmělnění mezigeneračních hranic	155

7.6.1.1.6	Skrývání návykového problému	156
7.6.1.1.7	Závislost u rodičů	156
7.6.1.1.8	Násilí vůči dítěti	156
7.7	Drogové subkultury	156
8.	ZÁKLADY PREVENCE	171
8.1	Předcházení drogové závislosti	171
8.2	Léčení drogové závislosti	174
9.	DROGY, PRACOVNÍ ČINNOST, PREVENCE	177
10.	ODHALOVÁNÍ, VYŠETŘOVÁNÍ A DOKAZOVÁNÍ TRESTNÉ ČINNOSTI NA ÚSEKU DROG	185
10.1	Obecná pravidla v činnosti policejních komisařů	185
10.2	Podněty pro vyšetřování drogové kriminality	192
10.3	Počáteční úkony	193
10.3.1	Ohledání místa činu	196
10.3.2	Osobní prohlídka a prohlídka těla	198
10.3.3	Domovní prohlídka, prohlídka jiných prostorů a pozemků	199
10.3.4	Verze a plánování vyšetřování	200
10.3.5	Plánování	202
10.3.6	Následné úkony	203
10.3.7	Zapojení veřejnosti do vyšetřování drogové kriminality a zvláštnosti kriminalistické prevence	205
11.	DOKAZOVÁNÍ TRESTNÝCH ČINŮ SPOJENÝCH S ÚMRTÍM OSOB POD VLIVEM OMAMNÝCH A PSYCHOTROPNÍCH LÁTEK	211
11.1	Úvod	211
11.2	Činnost Policie ČR ve spolupráci s Ústavou soudního lékařství	212
11.3	Odborná terminologie	214
11.3.1	Aktuálně používaná terminologie	215
11.4	Právní kvalifikace	217
11.4.1	Teoretický rozbor	218
11.4.1.1	Objektivní stránka: příčinný vztah jednání a následku	218
11.4.1.2	Nedbalost – nedbalost vědomá a nedbalost nevědomá § 5 trestního zákona	221
11.4.1.3	Přitěžující okolnosti a okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby - § 6 trestního zákona	225
11.4.1.4	Okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby § 88 trestního zákona	226
11.4.2	Kasuistika	229
12.	PRÁVNÍ ÚPRAVA DROGOVÉ PROBLEMATIKY V ČR A V EVROPSKÉ UNII	237
12.1	Úvod	237
12.2	Obecný pohled	238
12.3	Užívání drog	239

12.4	Držení drog	239
12.5	Problematika konopí v EU	242
12.6	Drogy a legislativa v České republice	244
12.6.1	Užívání drog	244
12.6.2	Držení (přechovávání) drog	244
12.6.3	Prodej drog	246
12.6.4	Pohled de lege ferenda	247
13.	MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	251
13.1	Organizace v rámci OSN	251
13.2	Organizace v rámci Evropské Unie a Rady Evropy	254
13.3	Česká republika	255
13.3.1	Ministerstvo vnitra ČR	256
13.3.2	National Focal Point	258
13.4	Mezinárodní smlouvy	259
13.4.1	Mezinárodní smlouvy 1909 – 1938	259
13.5	Mezinárodní úmluvy v oblasti omamných jedů a psychotropních látek v letech 1945 – 1998	264
14.	PROBLEMATIKA DROG VE VĚZEŇSTVÍ	273
14.1	Závažnost zneužívání drog ve věznicích	273
14.2	Drogová scéna ve věznicích	276
14.3	Transfer drog do věznic	284
14.4	Zdroje poznatků o vězňených s problémem zneužívání drog	289
14.5	Protidrogová opatření v podmínkách věznic v ČR	291